

Tisztelt Képviselő-testület!

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban Aht) 23.§, 24-29.§, az államháztartási törvény végrehajtását szabályozó 368/2011. (XII.31.) kormányrendelet (továbbiakban Avr) 24. §, 27. § és 28. §-ainak előírásainak megfelelően, Balassagyarmat Város Önkormányzata elkészítette 2013. évi költségvetési javaslatát.

Az Áht. 24.§.(2) szerint, a jegyző által elkészített rendeletervezetet a polgármester a költségvetési törvény hatályba lépését követő 45 napon belül terjeszti a Képviselő-testület elé.

A költségvetési rendeletervezet reprezentatív szakszervezetekkel történő egyeztetésére a javaslat kiküldését követően kerül sor.

A költségvetés összeállítása során alapelv a megfontolt és takarékos gazdálkodás továbbvitele volt, annak érdekében, hogy a jogszabályi előírások betartásával megteremtsük a költségvetés egyensúlyát, és biztosítsuk a kötelező feladatok ellátását.

Minden olyan szükséges és lehetséges intézkedést, megoldási javaslatot, ami az önkormányzat működőképességének megőrzését segíti, az intézményekkel megvitattunk.

A költségvetés-készítés időszakában a feladat ellátásra, pénzügyi helyzetre vonatkozóan még számos nyitott kérdés volt, ezért a rendelkezésre álló szervezeti struktúra célszerű átalakítására vonatkozóan nem tudtunk javaslatot tenni. A feladatok véglegződése után azonban elengedhetetlen, hogy a jelenlegi intézményrendszer célszerűsége, hatékonysága az év során felülvizsgálatra kerüljön.

Felhalmozási, fejlesztési kiadásként csak azokat a kiadásokat építettük be a javaslatba, amelyek már megkezdett pályázatok megvalósítását célozzák, vagy a beruházás megvalósításáról korábban döntés született, illetve a vis-maior helyzetek kezelését szolgálja.

I. A költségvetés összeállítását meghatározó feltételek

- Az Országgyűlés 2012. december 11.-én elfogadta a Magyar Köztársaság 2013. évi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. Törvényt, mely tartalmazza a központi költségvetési támogatásokat, a finanszírozás és a gazdálkodás alapvető szabályait.
- A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX törvény (továbbiakban Möt) számos előírása 2013.január 1-én lépett hatályba, melyek között a költségvetés szempontjából meghatározó a feladat-és hatáskörök változása, valamint a működési hiány külső forrásból történő finanszírozásának tilalma.
- Az államháztartási törvény módosítása bővítette a költségvetési rendelet tartalmát a kötelező és önként vállalt, valamint az államigazgatási feladatok bemutatásával.
- Az önkormányzati feladatellátást meghatározó előírások (pl. köznevelési törvény, szociális törvény, helyi adó törvény, adó-és járulék törvények) változásának hatásait a rendeletervezetbe be kell építeni, ugyanakkor a jogszabályi környezet a tervezés időszakában is folyamatosan változott.

Az önkormányzati rendszert érintő legfontosabb változások:

1. A feladatok módosulása

Az állami ellátórendszerek (egészségügyi, szociális, oktatási, államigazgatási) gyökeres átalakítása folyamatban van, melynek önkormányzatot érintő hatásai 2013-tól jelentősen módosítja az önkormányzatok feladatait.

A közvetlen állami feladatellátás szerepe rövid idő alatt jelentősen nőtt, az új rendszerek kialakítása során folyamatos a jogszabályok korrekciója, nem egy esetben vegyes rendszerek jönnek létre, ami megnehezíti az önkormányzatoknál a változás hatásainak pontos felmérését, és a megváltozott feltételekhez való gyors alkalmazkodást.

- a) A **tűzvédelmi feladatok 2012. január 1-től** állami feladattá váltak, és annak szervezte, vagyona a Katasztrófavédelemhez került. Az átadás véglegesen – az önkormányzat kapcsolódó védelmi feladatai miatt, csak az év második felében zárult le.
- b) Az **egészségügyi ellátás** egy részének állami átvétele több lépcsőben történik. Önkormányzatunknál **2012. május 1-től** egyidejűleg a fekvő,-és járóbeteg szakellátás állami fenntartásba került, a feladatellátást szolgáló vagyonnal együtt. A vagyoni kérdések jogi rendezése sok tekintetben még most sem fejeződött be (ingatlan-nyilvántartás állapota, korábbi fenntartói befektetések elismerése, közösen használt ingatlanok kérdése). Az önkormányzat ezen túl, számos más feladattal kapcsolódott a kórházhoz, (orvosi ügyeleti ellátás, gyermek étellemezés, foglalkozás egészségügy) amelynek a további feladatellátás átszervezését teszik szükségessé
- c) A **köznevelési intézmények fenntartása** – az óvodák kivételével – **2013. január 1-től állami feladattá vált.** A 3000 fős lakosságszámot meghaladó települések esetében ugyanakkor azon önkormányzati ingatlanok működtetése, amelyben köznevelési feladatellátás történik – a szakképző iskolák kivételével – a települési önkormányzat feladata lett. Önkormányzatunk –gazdasági pénzügyi helyzete alapján – kezdeményezte a (kötelező) működtetés átadását az állami fenntartónak, azonban az erre tekintettel megállapított évi 370 M Ft összegű fizetendő hozzájárulás olyan nagy mértékű volt, hogy annak teljesítését az önkormányzat nem tudta vállalni. A döntés alapján az önkormányzat működtetési kötelezettsége 2013. január 1-től fennáll. A közös feladatellátás a korábban önkormányzat által fenntartott intézmények esetében a költségvetés-készítés időszakában megkezdődött, s az első tapasztalatok szerint számos problémát vet fel. A vagyon használatra történő átadás-átvétele, megállapodások megkötése folyamatban van, ami jelentős terhet ró az időközben lecsökkent létszámú dolgozókra. A Szent-Györgyi Gimnázium és Szakközépiskola esetében a működtetést is az állami fenntartó végzi, azonban itt is nehézséget okoz, hogy az iskola elhelyezése az önkormányzattal közös használatú ingatlanban van, ezért a vagyonkezelési feladatok meghatározása, az üzemeltetés szétválasztása bonyolult. További probléma, hogy az intézmény működését szolgáló tornacsarnok esetében a PPP konstrukció lezárására december 31-ével került sor, így a tulajdoni helyzet még nem rendezett, ugyanakkor a folyamatos működtetést biztosítani kell.

A jogszabályi rendelkezések esetünkben **többször kötelezettséget is jelentenek:** további 3 nevelési intézmény (Madách Kollégium, Rózsavölgyi Művészeti Iskola, Pedagógiai Szakszolgálat) működési feltételeit kell biztosítani 2013-tól. A tényleges birtokba adás, valamint átadás-átvétel tekintetében a költségvetés készítéséig nem történtek lépések, a december 28-án meghozott 419/2012 (XII.29) számú Kormányrendelet értelmében a Megyei Intézményfenntartó Központ (MIK) 2013. március 31-ig fenntartja és működteti ezeket az intézményeket.

d) **Új kötelező önkormányzati feladatot** határozott meg **2013. január 1-től** a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 2012. november 28-án elfogadott módosítása. A települési önkormányzatnak **a közigazgatási területén biztosítani kell az étkeztetést**, az állami intézményfenntartó által fenntartott valamennyi nevelési intézményben. A korábbiakhoz képest a szakképző iskolák, kollégiumi diákok étkeztetése is önkormányzati feladat lett. Az év végi feladatváltozás végrehajtása (az anyagi vonzatán túl is) jelentős nehézségekbe ütközött, hiszen az ellátást folyamatosan biztosítani kellett. Jelenleg a korábbi felelős (Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ) látja el a feladatot szolgáltatásként, melynek rendszerét a Kollégium működtetési kötelezettségének rendeződése után tudjuk átgondolni.

e) Folytatódott a szociális ellátórendszer átalakítása. A települési önkormányzatok fenntartásában lévő fogyatékos, pszichiátriai beteg, továbbá szenvedélybeteg személyek **szakosított szociális ellátását nyújtó intézmények fenntartása 2013. január 1-től állami kötelezettséggé vált**. Önkormányzatunk intézmény rendszerét ez a változás is érintette, hiszen az önkéntesen vállalt feladatként fenntartott, időskorúak bentlakásos ellátását biztosító Városi Idősek Otthona alapító okirata szerint fogyatékos személyeket is gondoz. A vegyes profilú intézménynél az állami fenntartásba vétel végül is nem történt meg 2013-tól, azonban az állami feladat ellátását a továbbiakban az intézmény csak megbízás alapján, - külön szerződés keretében meghatározott –szigorú feltételek, ellenőrzés és pénzügyi elszámolás mellett - végezheti.

A feladat ellátásra normatíva nem igényelhető, a költségek fedezetét jelenleg a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság biztosítja megállapodás szerint. Az intézményben való közös működés, a költségek elhatárolása szintén számos problémát vet fel, ugyanakkor továbbra is fennáll a törekvés a fogyatékos ellátás leválasztására. Mindez a bizonytalanság az intézmény napi működés nehézségein túl, a hosszú távú stratégiai döntések meghozatalát is akadályozza.

f) **A járások kialakításával 2013. január 1-től az önkormányzat államigazgatási feladatai csökkentek**. Elsősorban azok az ügyek maradtak a jegyzőknél, amelyekhez a helyi viszonyok ismerete elengedhetetlen, vagy amelyekben országosan nem egységes a szabályozás és helyi mérlegelési lehetőség is van. Ilyenek pl. a helyi adóval összefüggő igazgatási, az anyakönyvi és állampolgársági ügyek, a települési polgári védelmi feladatok, az ipar- és kereskedelmi igazgatási, a birtokvédelmi ügyek, a hagyatéki eljárás, a nem alanyi jogon járó szociális ellátások, az óvodáztatási támogatás, a helyi védelemmel összefüggő környezet- és természetvédelmi feladatok, s ugyanakkor a járási területet ellátó építéshatósági feladatok szintén önkormányzat által ellátandó területek maradtak.

A feladat változás miatti ráfordítás csökkenést reálisan megbecsülni sok esetben rendkívül nehéz volt a költségvetés összeállítása során. Az átalakulás folyamatában, önkormányzati feladatként jelentkezett a járások működési feltételeinek biztosítása. (ingyenes használatba adással) A közös működésre vonatkozó megállapodások a költségvetés készítés időszakában végelemeződtek, az üzemeltetési hozzájárulást ennek megfelelően terveztük.

g) **A többcélú kistérségi társulásokról szóló 2004. évi CVII. Törvény 2013. január 1-jén hatályát veszítette**. Önkormányzatunk ebben több vonatkozásban is érintett: a kötelező szociális alapeladatok jelentős részét a társulás keretében látja el, másrészt a Társulás megszűnése esetén – ha a társulás másként nem dönt – a székhely

település önkormányzata válik jogutóddá. Az új Mötv. 2013. június 30-áig biztosít lehetőséget arra, hogy az önkormányzatok a Társulás – új szabályok szerinti-fenntartásáról, (a jelenlegi feladatok részleges vagy teljes megtartásával, esetleg bővítésével) vagy megszüntetéséről döntsenek. A költségvetés készítésekor erre vonatkozó információval nem rendelkezünk, így a jövőbeni döntések hatását az előterjesztés nem tartalmazhatja, ami kockázatot jelenthet az önkormányzat számára. A központi költségvetési támogatást a kistérség az általa ellátott feladatok tekintetében csak a 2013. január 1-től 2013. június 30-ig tartó időszakra igényelhetett, ezért a kötelező feladatok további ellátására vonatkozó önkormányzati döntések meghozatala rendkívül sürgető.

Az Mötv. 95.§ (4) bekezdése szerint „**a társulási tanács munkaszervezeti feladatait** (döntések előkészítése, végrehajtás szervezése) eltérő megállapodás hiányában **a társulás székhelyének polgármesteri hivatala látja el**”. Az átadásra vonatkozó végső határidő ebben a tekintetben is június 30,-a, azonban a Balassagyarmati Többcélú Kistérségi Társulás a Munkaszervezet 2013. március 31.-i időponttal történő megszüntetéséről döntött. A feladat átvétel hatása a költségvetésben nem jelenik meg.

- h) Az Mötv 85.§ előírása alapján a korábbi körjegyzőségek helyett **2013. január 1-jétől számított 60 napon belül Közös Hivatalt** kell megalakítani. Az erre vonatkozó megállapodás-tervezetet Balassagyarmat Város Önkormányzata elfogadta, melynek tartalma a költségvetésbe beépült.

Összességében, a jelenleg hatályos Mötv. 20 pontban sorolja fel a helyi önkormányzatok feladatait. A felsorolás nem teljes, hisz más ágazati törvény is előírhat kötelező feladatokat. (pl.étkeztetés)

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadóművészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás, ivóvízellátás, szennyvízelvezetés, -kezelés és -ártalmatlanítás (csatornaszolgáltatás);
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétfégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;

16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás.

(2) Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

2. A finanszírozási rendszer változása

Az állami feladatellátás rendszerének átalakításával párhuzamosan, 2013-tól az önkormányzati finanszírozási rendszer is alapjaiban változott: a korábbi forrás szabályozást a feladat finanszírozás váltotta fel.

A feladatfinanszírozás során az állam által meghatározott működési **kiadási szükséglet, valamint az önkormányzatok működési célú bevételi lehetőségeinek figyelembevételével kerül megállapításra az egyes önkormányzatok költségvetési támogatása.**

Az Mötv. előírásai szerint:

„**117. §** (1) A feladatfinanszírozási rendszer keretében az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott módon a helyi önkormányzatok

a) kötelezően ellátandó, törvényben előírt egyes feladatainak - felhasználási kötöttséggel - a feladatot meghatározó jogszabályban megjelölt közszolgáltatási szintnek megfelelő ellátását feladatalapú támogatással biztosítja, vagy azok ellátásához a feladat, a helyi szükségletek alapján jellemző mutatószámok, illetve a lakosságszám alapján támogatást biztosít,

b) az a) pontba nem tartozó feladatainak ellátásához felhasználási kötöttséggel járó, vagy felhasználási kötöttség nélküli támogatást nyújthat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti támogatás biztosítása a következő szempontok figyelembevételével történik:

a) takarékos gazdálkodás,

b) a helyi önkormányzat jogszabályon alapuló, elvárható saját bevétele,

c) a helyi önkormányzat tényleges saját bevétele.

(3) A figyelembe veendő bevételek körét és mértékét törvény határozza meg.

(4) A feladatfinanszírozási rendszernek biztosítania kell a helyi önkormányzatok bevételi érdekeltiségének fenntartását.

118. § (1) A 117. § (1) bekezdés a) pontja szerinti támogatást a helyi önkormányzat éves szinten kizárólag az ellátandó feladatainak kiadásaira fordíthatja. Az ettől eltérő felhasználás esetén a helyi önkormányzat köteles a támogatás összegét - az államháztartásról szóló törvényben meghatározott kamatokkal terhelve - a központi költségvetésbe visszafizetni.

(2) Kivételes esetben jogszabályban meghatározott módon a helyi önkormányzat működőképessége megőrzése érdekében kiegészítő támogatás adható.”

A Magyar Köztársaság 2013. évi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. Törvény tartalmazza az egyes kötelező feladatok ellátására szükségesnek elismert létszámot és kiadást, valamint a beszámítandó saját bevételek körét és mértékét.

- 2013-ban **feladatalapú támogatásként szerepel** önkormányzatunkat érintően:
 - óvodai feladatok támogatása
 - gyermek étkeztetési feladatok támogatása
 - szociális-és gyermekjóléti feladatok támogatása (családsegítés és gyermekjóléti szolgálat, szociális étkeztetés, pénzügyi szociális ellátások támogatása, időskorúak nappali ellátása, időskorúak bentlakásos ellátása, bölcsődei ellátás és étkeztetés).Az új finanszírozási rendszerben a feladathoz kapott támogatások kötött célúak, másra nem használhatóak fel.

A támogatások megállapításának módja is megváltozott: az eddigi fejkvótás rendszertől eltérően, a finanszírozás igyekszik figyelembe venni a szakmai jogszabályok előírásait (létszám tekintetében). Az első tapasztalatok szerint, a működtetés körébe eső nem szakmai tevékenységek finanszírozási mértéke (üzemeltetési hozzájárulás) azonban a reálisnál lényegesen alacsonyabban került meghatározásra, ezért az továbbra is önkormányzati forrás kiegészítést vagy saját bevétel bevonást igényel.

- A másik fő költségvetési forrás az **önkormányzatok működésének általános támogatása**, amelynek összege jelentős részben az önkormányzat által ellátandó feladatok mértékére tekintettel került kialakításra.
A nevesítetten figyelembe vett feladatok önkormányzatunknál: önkormányzati hivatal működtetése, település üzemeltetés (ezen belül: zöldterület-gazdálkodás, közvilágítás, közutak fenntartása).
- Teljesen **új elemként jelentkezik a saját források beszámításának intézménye**, melynek keretében a fentiek szerint meghatározott általános támogatás összegéből levonásra kerül az adóerő képesség alapján meghatározott iparűzési adóalap 0,5%-a.
Ez évtől kezdődően ez hivatott szolgálni a települések közötti gazdasági különbségek kiegyenlítését. Mivel ez a mechanizmus elszakad a település által ténylegesen ellátott feladatoktól, meglátásunk szerint, kevésbé tudja betölteni funkcióját, mint a korábbi SZJA kiegészítés, és a jómódú, vagy kevés állami feladatot ellátó önkormányzatokat kedvezőbb helyzetbe hozza.
- A fentiekben felsorolt feladatokon túl, 2.700 Ft/fő összegű **lakosság szám arányos támogatás** is meghatározásra került a nem nevesített kötelező feladatok ellátásához.

3. Az önkormányzati gazdálkodási szabályainak változása

A költségvetési gazdálkodás szabályai a közpénzek felhasználása átláthatóságának és hatékonyságának növelése érdekében évről-évre szigorodnak. A helyi önkormányzatok az államháztartás alrendszereként működnek, így tevékenységük eredménye jelentős hatást gyakorol a költségvetési egyensúlyra, az államadósság mértékére, melynek csökkentése kiemelt kormányzati cél és Európai Unió elvárás.

- Az új állami feladat ellátási rendszer és önkormányzati finanszírozás bevezetésével egyidejűleg, az **Országgyűlés az önkormányzatok adósság konszolidációjáról döntött**. A megvalósítás az 5000 főnél kisebb lakosságú településeknél ez év végéig lezajlott, a nagyobb településeknél, ahol - a források szűkössége miatt - az adósságrendezés csak részleges lehet, a konszolidáció 2013. június 30-áig fejeződik be. A szabályozás szerint, az elmúlt húsz év alatt lezajlott eladósodás okainak vizsgálatára nem kerül sor, a rendezéshez az állam rászorultsági elv alapján nyújt támogatást, melynek mutatója a település kategóriára meghatározott egy főre jutó iparűzési adó mértéke. Ebben a rendszerben önkormányzatunk – törvény szerint – 40%-os adósság átvállalásra számíthat, melytől különösen indokolt esetben el lehet térni.
Az adósság átvállalás tényleges mértéke településenként 2013. február 28-ig kerül meghatározásra, így a költségvetési előterjesztésben csak a törvényi mértékkel számolhatunk.

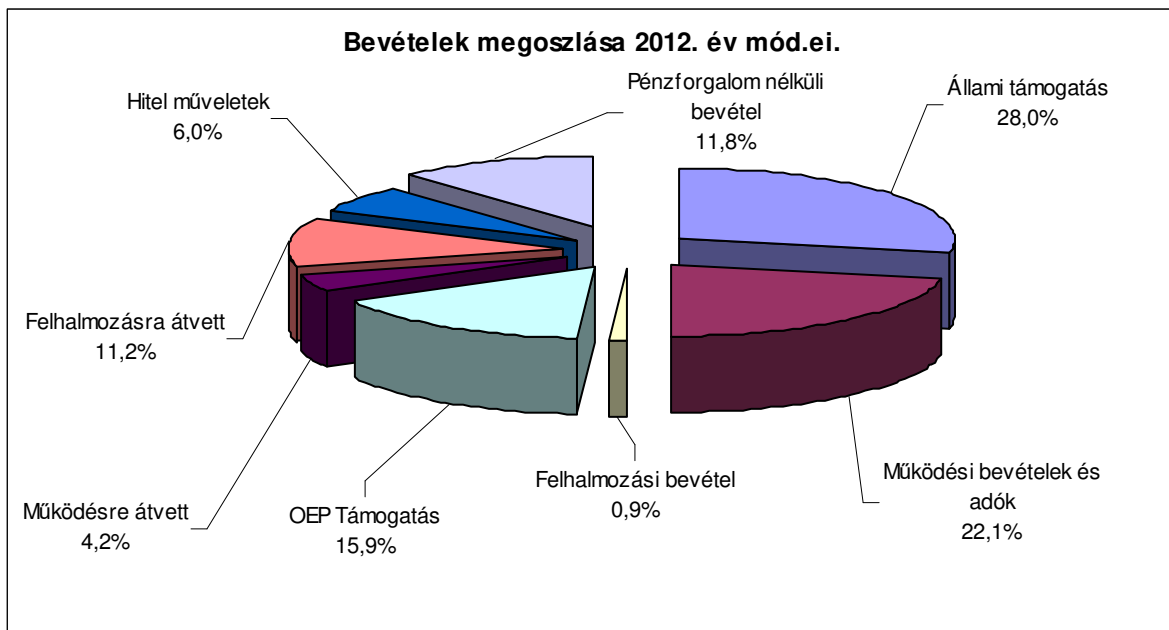
- Az újabb eladósodás megakadályozása érdekében, a Möt. a működési hitel felvételre vonatkozóan taxatív tiltást vezetett be: „**A költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető.**” A Magyarország stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény pedig a jelentősebb **fejlesztési hitelek felvételét kormányzati engedélyhez kötötte.** Az önkormányzati törvény eddig is előírta a Képviselő-testület gazdálkodás biztonságáért fennálló felelősségét, valamint azt, hogy a veszteséges gazdálkodás következményei a helyi önkormányzatot terhelik, kötelezettségeiért a központi költségvetés nem tartozik felelősséggel, azonban az önkormányzatoknál az elmúlt két évtizedben nagymértékű adósság halmozódott fel, s a csődbe került önkormányzatok szanálása is jelentős részben csak állami forrásokból valósulhatott meg.
- Az önkormányzat felelős gazdálkodása érdekében eddig is előírás volt, hogy önként vállalt feladatot csak akkor lehet vállalni, ha az nem veszélyezteti a kötelező feladatok ellátását. Ezt erősíti meg az Aht 2013-tól életbe lépő új előírása, amely a költségvetésben elkülönítetten rendeli kimutatni a kötelező és önként vállalt feladatok bevételeit és kiadásait.

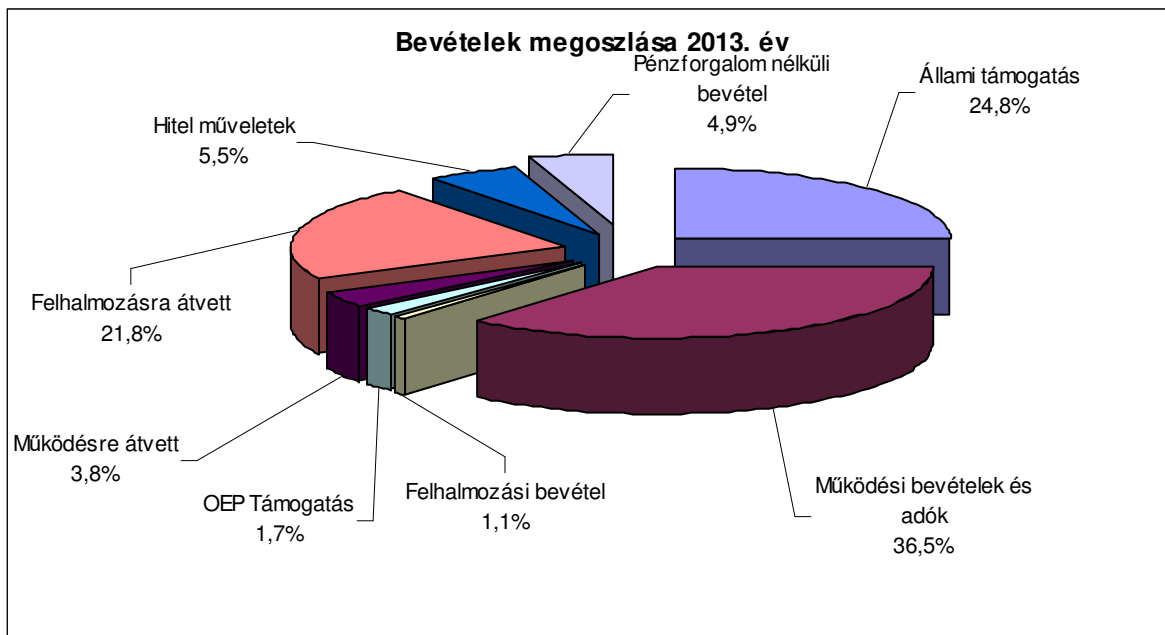
II. Az önkormányzati bevételek alakulása

Működési bevételek

Balassagyarmat Város Önkormányzata a 2013. évi költségvetésében 3.366 M Ft bevétellel számol, melyből 2.204 M Ft a működést, 1.162 M Ft pedig a fejlesztést szolgálja. Az előző fejezetben részletezett folyamatok miatt, az előző évi adatokkal történő összehasonlítás csak egyenleg szintjén mutatja az önkormányzat pénzügyi helyzetének változását.

A bevételi szerkezet alakulását az alábbi grafikonok szemléltetik:

Az önkormányzatot megillető általános működési támogatások

A 2013-tól életbe lépő feladat finanszírozás mellett, az önkormányzat működéséhez általános célú hozzájárulásban is részesül, melyet kötelező feladatai ellátására szabadon felhasználhat.

- A Patvarc és Ipolyszög községi önkormányzatokkal együtt létrehozandó **önkormányzati közös hivatal** működési kiadásait a központi költségvetés 188.192 E Ft-ban ismerte el, mely 41,09 fő létszámra biztosított (személyi és dologi kiadásokat tartalmazó) 4.580 E Ft/fős normatíva alapján került meghatározásra.

A támogatás címzettjei a közös önkormányzati hivatalt fenntartó egyes önkormányzatok, lakosság számuk arányában. Balassagyarmat Város önkormányzatára számított támogatás összege 172.493 E Ft.

Megítélésünk szerint, az elismert hivatali létszám lényegesen alacsonyabb a reális szükségletnél, figyelembe véve a megmaradt körzeti feladatokat is.

- A **városüzemeltetéshez** kapcsolódó feladatok ellátásának támogatására összességében 64.379 E Ft-al számolt a központi költségvetés, melyből 34,5 M Ft a közvilágítás, 15,5 M Ft a zöldterület gazdálkodás, 14,4 M Ft pedig a közutak helyi mutatószámai (teljesített kiadás, terület, úthossz) alapján került megállapításra. A korábbi évek kiadásait tekintve, a fenti összegek a közvilágítás esetében reálisak, az út-és parkfenntartási feladatokat pedig a Városgondnokság keretében a köztisztasággal és a közfoglalkoztatással egyidejűleg oldja meg az önkormányzat, melynek kiadásai nehezen különíthetők el.

Az új finanszírozási rendszerben a fentiek szerint számított állami támogatásból levonásra kerül az önkormányzat elvárt bevétele, ami esetünkben 175.027 E Ft, így a ténylegesen állam által biztosított finanszírozás ezekre a feladatokra csak 61.845 E Ft.

- **Egyéb önkormányzati kötelező feladatok** ellátásához ezen kívül, (a lakosságszám alapján számított 2.700 Ft/fő normatíva szerint), összességében **43.551 E Ft** központi támogatásra számíthatunk, ami – figyelembe véve az I. fejezetben bemutatott, önkormányzat által ellátandó, rendkívül sokrétű feladatot – nagyon alacsonynak mondható.

Kötött felhasználású támogatások

A 2013.-tól bevezetésre került **feladatfinanszírozás** lényege, hogy az ilyen jogcímen **igényelt támogatás éves szinten csak az adott feladatra fordítható**, az ettől eltérő felhasználás esetén a helyi önkormányzat köteles a támogatás összegét - az államháztartásról szóló törvényben meghatározott kamatokkal terhelve - a központi költségvetésbe visszafizetni.

- A köznevelési feladatok körében az **óvodai feladatok ellátásához** több jogcímen kapunk támogatást:
 - Óvodapedagógusok és a munkájukat közvetlenül segítők bértámogatására 202.432 E Ft-al számolunk az óvodai gyermek-és csoportszám alapján, a jogszabályokban előírt szakmai dolgozók létszámát figyelembe véve. Az igénylés során augusztus 31.-ig a közoktatási törvény, szeptember 1-től a hatályba lépő köznevelési törvényben előírt dolgozói létszámot veszik figyelembe, ami ösztöl a segítők számát jelentősen növeli. (az előző évi eredeti személyi juttatás és járulék előirányzat 226 M Ft volt, azóta a szakmai minimálbér 5,5%-al emelkedett, ami a technikai dolgozók döntő részét érintette)
 - Óvoda működtetési támogatás címén 56.700 Ft/fő támogatást biztosít a költségvetést, melynek éves összege 32.868 E Ft. (az előző évi közvetlen dologi kiadások eredeti előirányzata 30.420 E Ft volt, amely nem tartalmazza a GAMESZ keretében ellátott épület fenntartási, szállítási-és adminisztratív feladatok költségét)
- 2013. évtől egyik legjelentősebb kiadásunk a **gyermek ételmezés biztosítása** lesz. Az érvényes jogszabályok szerint, a szülő a térítési díjban a nyersanyagnormát fizeti meg, a rezsiköltségek a feladat ellátásra kötelezettet terhelik. Ezen túl, a szociálisan rászorulóknak 50% kedvezményre, illetve ingyenes étkezésre jogosultak. Önkormányzatunknál az oktatási-nevelési intézményekben étkeztetett 1800 gyermeknek közel fele, (813 fő) kedvezményben részesül. A kedvezményes étkezés után az állam normatív támogatást biztosít, melynek összege az előző évhez képest igen jelentősen, 50%-ot meghaladóan növekedett, azonban a rezsiköltségre így sem biztosít fedezetet. Ezen a jogcímen összesen 82.926 E Ft támogatás várható.
- A **szociális ellátásokra** kapott támogatásokon belül, a pénzbeli ellátáshoz 59.159 E Ft, a családsegítő-és gyermekjóléti kiadásokhoz összességében 24.461 E Ft támogatásra számíthatunk, míg a szociális étkeztetés címén várható összeg 10.352 e Ft. A **bölcsődei ellátásra** igényelt támogatás – 45 főre tervezett átlagos létszám figyelembe vételével – 23.222 E Ft. Nagy veszteséget okoz, hogy a támogatás csak a tényleges jelenlét után jár, ami az elmúlt évben a felvett gyerekekhez képest a 75%-ot sem érte el. Jelentősen változott az **idősek bentlakásos ellátása** címén járó állami támogatás megállapításának módja. Az óvodához hasonlóan, itt is szakmai bér támogatás kerül meghatározásra az ellátotti létszám alapján. A pénzügyileg finanszírozott, és a szakmai jogszabályok alapján szükséges létszám között azonban nagy eltérés mutatkozik. A várható bevételek figyelembe vételével működtetést kiegészítő támogatást is kapunk. A teljes támogatási összeg erre a feladatra 120.635 E Ft, amely az előző évi normatívához képest 40 M Ft-ot meghaladó csökkenést mutat. Az eltérés oka, részben az ellátotti létszám gyors ütemű csökkenése, másrészt az, hogy a fogyatékos feladat finanszírozása pénzeszköz átadás keretében történik, melynek várható összege (a tervezett létszám teljesülése esetén 35 M Ft).
- A **könyvtári, közművelődési feladatok** kiadásaihoz a központi költségvetés lakosságszám-arányosan **18,4 M Ft** támogatást biztosít.

A kötelező feladat ellátáshoz biztosított állami támogatás összességében 681 M Ft-ot jelent, további 35 M Ft-ra az államtól átvett feladat finanszírozásaként számíthatunk. Ez a támogatási összeg nem éri el az önkormányzat 2013-ra tervezett működési kiadásainak a 35%-át! A források szűkösségén túl, ez továbbra is folyamatos likviditási gondot fog okozni, hiszen az átlagos havi finanszírozás csak a bérek 65-70%-át fedezi, ugyanakkor az önkormányzati adóbevételek nem egyenletesen jelentkeznek.

Helyi adóbevételek és átengedett központi adók

Az átengedett központi adóknál közel 340 M Ft-os bevételkiesés jelentkezik, melyből 280 M Ft a korábban SZJA címen kapott összeg, ami a feladat csökkenéssel egyidejűleg teljesen megszüntetésre került.

További jelentős változás, hogy ez évtől a belföldi gépjárművek után a települési önkormányzat által beszedett adónak csak 40 %-a illeti meg az önkormányzatot, ami **az előző évhez képest 57 M Ft-os bevétel kiesést jelent**. Az adóztatás költségeit figyelembe véve, az elvonás mértéke még nagyobb.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény 2013-tól jelentősen szűkítette a súlyos mozgáskorlátozottak kedvezményezettjeinek körét. 2012. december 31-i állapot szerint ezen a jogcímen 450 adózó részesült összesen 4,9 M Ft összegű adómentességben. A kedvezményt elvesztő adózók száma jelenleg még nem ismert, ugyanakkor az adóztatott gépjárművek db száma évről-évre kevesebb, ezért a gépjárműadó bevételt az előző évi teljesítés szintjén tervezzük, melyből az önkormányzatnál maradó rész **38 M Ft**.

Az önkormányzat **legjelentősebb saját bevétele az iparüzési adóból származik**. 2012. évben az év végi adófeltöltéssel együtt 680 M Ft adóbevételt realizáltunk, melyben 43 M Ft egyszeri bevételként jelentkezett.

A helyi adó törvény 2013. január 1-től módosította az adóalapot, mely szerint az 500 M Ft árbevételt meghaladó adózók az eladott áruk beszerzési értékét és a közvetített szolgáltatásokat az eddigi 100% helyett, sávosan csökkenő mértékben vonhatják le. (80 Md Ft feletti bevételnél a levonási lehetőség 70%).

Számításaink szerint, ennek hatása önkormányzatunknál kb. 30 M Ft adó többlet lesz, azonban az év során lezajlott cég átalakulás miatti elszámolásból év végén 20 M Ft-ot meghaladó túlfizetést tartottunk nyilván.

A feltöltés során beadott bevallások szerint, az adózók több mint felének nem volt feltöltési kötelezettsége, amely esetleges adókötelezettség csökkenést is jelenthet, emiatt az iparüzési adót **az előző évi előirányzat szintjén, 650 M Ft-ban tervezzük**.

A helyi adóbevételek jelentősége évről –évre növekszik, s mára az önkormányzati működtetés legfontosabb forrása lett. **A helyi vállalkozási tevékenység a munkahelyek biztosításán túl, mintegy 35%-ban járul hozzá a város működési költségvetésének finanszírozásához.**

A helyi adóerő-képesség állami támogatásokba történő beszámítása ugyanakkor jelentős kockázatokat is rejt, mivel a külső gazdasági környezet változása, illetve a vállalkozói döntések hatása közvetlenül érinti az önkormányzat költségvetési helyzetét.

Nem elhanyagolható az sem, hogy –míg az állami támogatás havonta, meghatározott ütemben folyósításra került – az adóbevételek ciklikusan érkeznek, ami a likviditási helyzetünket rontja.

Saját bevételek

Az önkormányzati intézmények saját bevételeinek **tervezett összege 364 M Ft**, melynek döntő része a térítési díjakból származik.

A gyermekélelmezésnél a nyersanyag norma emelését jelenleg nem javasoljuk, ami azt jelenti, hogy a térítési díjak sem emelkednek.

Az élelmiszerek áfájának csökkentési lehetőségéről továbbra is vizsgálatok folynak, az év során ezen termékeknél várható infláció mértéke is bizonytalan.

A Madách Kollégiumban a Megyei Intézményfenntartó Központ által jelenleg (egységesen) alkalmazott nyersanyagnormát javasoljuk fenntartani, mely (az ebéd esetében) alacsonyabb a többi intézménynél meghatározottól. A felülvizsgálatot az intézményi működtetésről való végleges döntés, a tárgyévi áremelések és az élelmiszer ÁFA alakulásának függvényében április hónapban javasoljuk elvégezni.

A Gamesz konyha által végzett gyermek ételmezés és a Kórháztól igényelt étkezés térítési díjából 73 M Ft-os bevételre számítunk, ezen túl jelentős, közel 15 M Ft összegben dolgozói- és vendégétkeztetést is végzünk, mely 7 M Ft-al járul hozzá a rezsiköltségek finanszírozásához.

A Szociális ellátások körében az ebéd nyersanyag normáját 10%-al tervezzük megemelni, azonban a bentlakásos ellátásért fizetendő térítési díjak emelésére a Városi Idősek Otthona esetében sem teszünk javaslatot, mivel a jelenleg érvényes díjak megfizetését is számos esetben nem tudják teljesíteni. A 175 fős tervezett létszámra számított bevétel 158 M Ft.

Az elmúlt év során átlagosan **172 fő részesült szociális étkezésben,** ahol a nyersanyagnorma emelés érvényesítése mellett, biztosítani kell a növekvő energia- és üzemanyagköltségek valamint a minimálbér emelésének fedezetét is, melynek érdekében **a térítési díjak differenciált emelését javasoljuk.** A tervezett bruttó bevétel 23 M Ft.

Vendég étkeztetésből, dolgozói térítésből, gyógyszer térítésből további 21 M Ft bevételre lehet számítani.

A **Bölcsőde** esetében a központi költségvetésből kapott támogatást az elmúlt évben igen jelentős (kb. 20 M Ft) önkormányzati finanszírozással kellett kiegészíteni. A magas fajlagos költségek miatt 2012-től jogszabályi lehetőség van gondozási díj megállapítására, melyre a költségvetést megalapozó rendeletek keretében teszünk javaslatot.

Egyéb intézményi bevételek

Az önkormányzati vagyon hasznosításából (bérbeadásból) származó, és a kapacitás kihasználása érdekében végzett szolgáltatások kerültek itt megtervezésre,

Jelentős a saját bevétel növekedés a Városi Sportintézmények esetében, amit elsősorban a látványsport megváltozott finanszírozása által lehetővé tett bérleti díj indokol.

Az önkormányzat által működtetett nevelési intézmények esetében a jogszabályok és a megállapodás-tervezet szerint, a tanítási időn kívül, az önkormányzat joga a vagyonhasznosítás, mely elsősorban a sportcsarnokokat érinti. Biztosítani kell, hogy a vagyon - kötelező feladaton kívüli - használatáért fizetendő díjból a többlet költségek megtérüljenek.

Ezen elv fokozott érvényesítése tapasztalható az egyéb állami szervek díjszabása, valamint az állami fenntartó és a Katasztrófavédelem által átvett intézmények esetében is.

Felül kell vizsgálni az sportlétesítmények jelenlegi használatát, és annak jogcímeit, valamint az intézményeknél megállapított egyéb bérleti díjakat. A felmerülő költségek megfizetésének elengedése közvetett támogatásnak minősül, melyhez a Képviselőtestület döntése szükséges.

A járáások és az állami intézményfenntartó központ (KIK) létrehozásakor az önkormányzatnak jogszabályi kötelezettsége volt az átvett feladatokhoz szükséges (ingó és ingatlan) vagyon térítésmentes használatba adása.

Az elhelyezésből adódó közös működési költségek (rezsi) arányos része ugyanakkor továbbszámlázásra kerül, melyből a Polgármesteri Hivatal és az OMKK épülete esetében 22 M Ft bevétellel számolunk.

Önkormányzati saját működési bevételt 106 M Ft összegben, elsősorban vagyonhasznosításból (üzlethelységek, piac) tervezzük, az előző évvel azonos szinten. (74 M Ft)

Továbbra is jelentős ezen a téren a bevétel kiesés, részben a nem hasznosított ingatlanok nagyszáma miatt, részben a bérlőknél tapasztalható fizetőképesség romlás miatt.

Itt szerepel a kollégiumi étkezés 19 M Ft-os térítési díja is, mivel a 70%-os rezsivel számított étkezési költséget az önkormányzat részére számlázza le a szolgáltató.

A költségvetésben továbbra sem került megtervezésre a nógrádmarcali hulladéklerakó bérleti díja, amelynek érvényesítése érdekében jelenleg is bírósági eljárás van folyamatban. Az eddigi 2,5 éves bérleti díj kiesés önkormányzatunknál nettó 42 M Ft-ot jelentett, ami évente további 17 M Ft-al nő. A tartozás beszedése rendkívül fontos, mert a vagyonhasznosítás bevételei jelenthetnek forrást a folyamatban lévő beruházásokhoz szükséges önerő biztosítására.

Lakbérékből 18 M Ft bevételt tervezünk. Az elmúlt évi szervezeti változások kapcsán lehetőség volt az áfa mentesség választására, ami elsősorban a kintlévőség csökkenéséhez járult hozzá.

Továbbra is gond ugyanakkor, hogy a nem fizetők körébe tartozó lakók egyre több esetben a közműdíjakat sem teljesítik. A vízdíjfizetési kötelezettség, társasházak esetében – a szolgáltató eljárása miatt – közvetlenül az önkormányzatnál, mint tulajdonosnál jelenik meg, más közműnél pedig a felhalmozott tartozás miatt megszüntetett szolgáltatás visszaállítása okoz jelentős károkat.

A további veszteségek elkerülése érdekében, javasoljuk, hogy az önkormányzat ezekben az esetekben a lakhatás feltételeként írja elő az előre fizetős mérők beszerelését, melyet az állam is támogat.

A magas lakbér és közös költség hátrálékot felhalmozó lakók esetében – szankciók érvényesítése nélkül - minimális eszközünk van a tartozások behajtására.

A Vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. Törvény módosítása szerint, az a víziközmű, amely olyan gazdálkodó szervezet tulajdonában áll, mely felett a tulajdoni részesedés egésze a nemzeti vagyonba tartozik, 2013. január 1-jén az ellátásért felelős tulajdonába kerül.

Ennek értelmében a korábban a Nyugat-Nógrád Vízmű Kft tőketartalékába helyezett víziközmű vagyon törvény által visszakerült az önkormányzathoz. A tényleges átadás-átvételre még nem került sor, így ezekre a vagyon elemekre jelenleg üzemeltetési vagy bérleti szerződés sincs, ezért annak bevételeivel nem számoltunk.

Támogatások, átvett pénzeszközök

Ezen a jogcímen 172 M Ft forrásra számítunk, melyből **57 M Ft** az iskola egészségügy és védőnői szolgálat, valamint a fogászati társulás **OEP** finanszírozása.

Itt került megtervezésre a Városi Idősek Otthona által – megállapodás alapján végzett – **fogyatékos ellátás ellenértéke 35 M Ft** összegben. A bevétel teljesülésének feltétele az előírt szakmai és pénzügyi elszámolási feladatok megfelelő színvonalú ellátása.

Közfoglalkoztatás támogatására – havi átlagos 50 főt figyelembe véve – 85%-os támogatással, **39 M Ft-ot** terveztünk, azonban jelenleg a támogatás tényleges aránya még bizonytalan, 70-100% között lehet.

A **Közös Önkormányzati Hivatal fenntartásához** a résztvevő Patvarc és Ipolyszög önkormányzatoktól, az ilyen címen kapott központi támogatás **14,8 M Ft-os** összegének átadásával számoltunk, a megállapodás-tervezet alapján.

Az önkormányzat által korábban megelőlegezett, **utófinanszírozott működési pályázatok** megtérüléséből (testvérvárosi pályázat, TÁMOP pályázat, NSI program) **23 M Ft** bevételt terveztünk.

Az előző évben, a Városfejlesztési Kft részére nyújtott **15 M Ft összegű kölcsön visszatérítése** a tervezett beruházásokkal kapcsolatban végzett tevékenységből várható.

Felhalmozási célú bevételek

Kommunális adó

Önkormányzati döntés alapján, fejlesztési forrásaink között került megtervezésre a kommunális adóból származó 47 000 eFt bevétel. Az adó mértéke és összege nem változott, így a bevételt az előző évvel azonos szinten tervezzük.

Pályázati támogatásból eredő bevételek

2012-ben pályázati támogatásból **728 M Ft támogatást** várunk, mely döntően három jelentős beruházáshoz kapcsolódik:

- Az **ÉMOP-3.1.2** pályázati számú **városközpont rehabilitáció** közbeszerzési eljárása lezárult. A megkötött szerződések szerint, a beruházás 2013-ban teljes egészében befejeződik, melyhez - az önkormányzati projektrészre - 491 M Ft összegű támogatás tervezhető. A konzorciumi partnerek (Városüzemeltetési Kft, Közútkezelő) által elvégzendő feladatokhoz kapcsolódó támogatás az önkormányzat költségvetésében nem jelenik meg.
- Az intézmények fűtés korszerűsítésére 2011-ben elnyert **KEOP-5.3.0 pályázati támogatás** összege 207 607 E Ft, melyből az Oktatási Művelődési Központ és Könyvtár (OMKK) tetőszigetelésével és fűtés korszerűsítésével kapcsolatos munkák hamarosan befejeződnek, a Városi Idősek Otthona és a Dózsa György általános iskola energetikai felújítására irányuló közbeszerzés kiírása pedig folyamatban van.
- A Svájci pályázati támogatással megvalósuló **ivóvízellátás rekonstrukció (SH/3/30)** tervezésére irányuló közbeszerzés lezárult, melynek költségeihez 2013-ban 27 M Ft támogatás kapcsolódik.
- A volt **SZTK épületének** felújítása **ÉMOP-4.1.1** pályázatból befejeződött. Az elszámolás lezárását követően még 2 M Ft támogatás várható.

Saját bevételek

A gazdasági recesszió miatt, vagyon értékesítésből mindössze **36 M Ft** felhalmozási bevételt tudunk tervezni, melyből 5 M Ft a korábban értékesített bérlakások törlesztése.

A tervezett fejlesztésekhez – előzetes számításaink szerint – **162 M Ft pénzmaradvány**, valamint 4 M Ft kölcsön törlesztés rendelkezésünkre áll, így **184 M Ft fejlesztési hitel** felvételével kell számolni, melyből 174 M Ft a 2009-ben megkötött 300 M Ft-os MFB hitelkeretből még rendelkezésre áll.

Valamennyi Európai Unió forrásból megvalósítandó fejlesztéshez támogatási kérelmet nyújtottunk be az önkormányzati önerő csökkentése érdekében, melyek még nem kerültek elbírálásra.

A Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV törvény szerint, **az Európai Unió vagy más nemzetközi szervezettől megnyert pályázat önrészeinek biztosításához, és a 10 M Ft-ot meg nem haladó fejlesztési célú adósságot keletkeztető ügylethez előzetes kormányzati engedélyt nem kell kérni.**

III. Költségvetési kiadások

Működési kiadások

Az önkormányzat 2013. évre tervezett **kiadásainak főösszege 3 365 517 eFt, melynek közel harmada, (1 161 167 eFt) beruházások és egyéb fejlesztési kiadások finanszírozását szolgálja.**

A költségvetési előterjesztés bevezetőjében leírt folyamatok hatására, önkormányzatunk költségvetésének főösszege kevesebb, mint 40%-a a 2011. évinek.

A változások során a bevételek és kiadások összetétele is igen jelentősen változott: a működés tekintetében a központi források aránya csökkent, fejlesztéseket ugyanakkor döntően csak pályázati támogatásból tudunk megvalósítani.

Önkormányzati kiadások

Az intézményeket érintő, legfontosabb változások, többletek:

- Havi 5.000 illetve 6000 Ft-al nőtt a figyelembe vehető legkisebb munkabér, valamint a garantált bérminimum, melyek összege 98 000 Ft, illetve 114 000 Ft lett.
- A köztisztviselő –és közalkalmazotti bértábla ugyanakkor nem változott, és a minimálbér teljesítése miatti kötelezettség jelenleg – tényleges tartalmától eltérően – munkáltatói döntéstől függő többlet juttatásként jelenik meg a kinevezési okiratokban.
- Megváltozott a természetbeni juttatások adó-és járulékkerhe, ami – az önkormányzatunknál érvényesített minimális összegű - étkezési hozzájárulás esetében 15%-os járulék növekedést eredményez. A költségvetés összeállításánál az előző évi mértékkel számoltunk, hogy a már jelenleg is szűkös jóléti, szociális juttatások ne csökkenjenek.
- A működés alapfeltételét képező rezszi kiadásokat a tényleges fogyasztás figyelembe vételével, a 2013-tól érvényes árakon terveztük.
- Ezen kívül, az infláció hatását többletként csak az alapvető feladatokhoz szükséges (szociális és ellátotti étkezés) üzemanyag kiadása tekintetében tudtuk biztosítani.
- Az általános forgalmi adónál a jelenleg hatályos adókulccsal terveztünk, az élelmiszerek adómértékének évközi esetleges csökkenése az infláció kompenzálására szolgálhat.
- A személyi jövedelemadó törvény változása miatt, a kormány a közszférában dolgozók nettó béréhez kompenzációt biztosít annak érdekében, hogy a keresetek ne csökkenjenek. (a kiegészítés központi forrása a tényleges adatok alapján, előirányzat módosításként kerül a költségvetésbe).
- A szociális hozzájárulási adóból 2013. évben többféle kedvezményt (pályakezdők, 55 éven felüli munkavállalók, szakképzést nem igénylő munkakörben foglalkoztatottak) lehet igénybe venni, melyet a tervezésnél figyelembe vettünk.

A 2013. évi költségvetés – koncepcióban bemutatott rossz kilátásai alapján, - a működés valamennyi területén törekedni kellett az előző évi szintű kiadások csökkentésére. A kiadások tervezésénél - a feladatok átszervezése és az előző évi szervezeti változások (Bölcsőde) miatti - **szerkezeti változásokat figyelembe vettük, további feladat-átszervezéssel, az intézményi struktúra átalakításával azonban nem kalkuláltunk.**

Az intézmények által összeállított költségvetési javaslatról valamennyi esetben egyeztettünk a szakmai irányítás, és az intézményvezetés képviselőivel. A feladat változáshoz és takarékosági intézkedéshez kapcsolódó létszámcsonkítás során arra törekedtünk, hogy - önkormányzati szinten kezelve a várható nyugdíjazásokat, és egyéb átcsoportosítási lehetőségeket – a legkisebb feszültséggel oldjuk meg az elkerülhetetlen leépítést.

Az óvoda fenntartása az önkormányzat kötelező feladataként jelentkezik.

A köznevelési törvény feladat ellátásra vonatkozó rendelkezései 2013 szeptemberétől lépnek hatályba, ami a jelenlegihez képest további létszám (pedagógiai asszisztens, pszichológus, óvodatitkár, rendszergazda) alkalmazását teszi szükségessé. Ezeknek a munkaköröknek a betöltésénél, a többi intézménynél felszabaduló létszámot maximálisan figyelembe kell venni. A törvény szerinti dolgozói létszám növekedéshez szükséges időarányos fedezet az önkormányzatnál céltartalékként került megtervezésre, 5 M Ft összegben.

A feladat finanszírozás keretében kapott állami támogatáson felül, az óvodai feladat ellátása **továbbra is mintegy 30-35 M Ft önkormányzati kiegészítést igényel**, mely nem tartalmazza az élelmezés rezszi költségét.

Tekintettel arra, hogy az óvodai nevelés valamennyi települési önkormányzat kötelező feladata, a balassagyarmati óvodákban elhelyezett vidéki gyermekekre eső többlet megtérítése iránt intézkedni szükséges, amire a köznevelés törvény is lehetőséget ad.

2013. június 30-ig a jelenlegi intézményfenntartó társulás felülvizsgálatát el kell végezni, és javaslatot kell tenni a további működtetésre.

Közoktatási intézmények működtetése a köznevelési törvény értelmében a 3000 fős lakosságszámot meghaladó települések kötelező feladata.

A korábban az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények közül a Kiss Árpád Általános Iskola és a Balassi Bálint Gimnázium esetében áll fenn működtetési feladat.

Az önállóan működő intézmények 2012. január 1-vel a Klebelsberg Intézményfenntartó Központba történő részleges beolvasással megszűntek, az üzemeltetés körébe eső jogviszonyok és kötelezettségek tekintetében pedig önkormányzati jogutódlás történt.

Az önkormányzat – korábbi döntésével – a működtetési feladatokat a GAMESZ-re bízta, így a kiadások külön soron bemutatva, ott kerültek megtervezésre **132 M Ft** összegben.

Az üzemeltetési feladatokat és a költségvetés helyzetét figyelembe véve, 4,5 fő leépítésére teszünk javaslatot, mely a gondnoki, takarítási, portai, karbantartási és oktatástechnikus feladatokat érinti.

A jelenleg a MIK fenntartásában és működtetésében lévő intézmények esetében 9 havi működési kiadást tartalmaz a költségvetési javaslat a GAMESZ költségvetésében elkülönítve, összesen **45 M Ft** összegben, melyben - az adatok ismeretének hiánya miatt – jelentős a bizonytalanság.

Az ingatlanok működtetésre történő átadását a költségvetés készítés időpontjáig a jelenlegi fenntartó nem kezdeményezte.

Fontos hangsúlyozni, hogy a fenti üzemeltetési kiadások nem tartalmazzák a GAMESZ által elvégzett adminisztratív, karbantartási feladatokat, így a működtetés költségvetése 200 M Ft-ban prognosztizálható.

Gyermekétkeztetés

A kötelező feladat ellátás köre – a bevezetőben leírtak szerinti – jogszabályváltozás miatt, 2013-tól kibővült a kollégiumi diákétkeztetéssel.

A közel 1800 főt érintő élelmezési feladatot jelenleg 3 forrásból oldjuk meg: az önkormányzati konyha az óvodák, 1 általános iskola, valamint a gimnáziumok (összesen 1040 fő) részére biztosítja az étkezést, 600 fő általános iskolás élelmezéséről (a Gamesz-en keresztül) a kórháztól vásárolt szolgáltatással, míg a 200 fő kollégiumi diákról a MIK-től vásárolt szolgáltatással gondoskodunk.

A gyermekétkeztetés teljes költsége 232 M Ft, melyhez a 92 M Ft-ban várható térítési díjat és a kedvezményes étkezőkre kapott 83 M Ft központi támogatást figyelembe véve, **57 M Ft-os önkormányzati forrás szükséges.**

A nem balassagyarmati lakhelyű diákok esetében az önkormányzat a lakóhely szerinti önkormányzattól a költségek finanszírozásához hozzájárulást igényelhet, azonban annak megfizetésére jogszabályi kötelezettség nincs.

A Szent Erzsébet Városi Idősek Otthona által végzett feladatokra az intézményi költségvetésben **346 M Ft kiadást** terveztünk, mely a bentlakásos ellátáson kívül, önkormányzati kötelező feladatként tartalmazza a szociális étkeztetést és idősek napközi gondozását is.

A szerződés alapján, állami megbízásból ellátott fogyatékos gondozás szakmai előírásainak teljesítéséhez **2 fő létszámbővítés** (mozgásterapeuta, fejlesztő pedagógus) szükséges, melynek hatása a költségvetésbe beépítésre került.

Az intézménynél az elmúlt években kedvezőtlen folyamat tapasztalható az ellátotti létszám tekintetében, mely mára a 200 férőhelyen 175 fő gondozását jelenti. (A csökkenést dolgozói létszám is követte.)

Az ellátás tárgyi feltételei is sok tekintetben hiányosak (pl. konyha rossz állapota, beázások, villamos vezetékek problémái) melyet részben orvosolni fog a KEOP támogatással megvalósuló energetikai korszerűsítés.

A szükséges nagy karbantartások fedezetére **16 M Ft céltartalékként** került megtervezésre, melynek terhére csak a jelenlegi gondozotti létszám megtartása esetén, az év második felében teljesíthető kifizetés. (ha a létszám csökken, a tartalékot normatíva visszafizetésre kell fordítani)

Bölcsődei ellátásra közel **44 M Ft** kiadást tartalmaz a költségvetési javaslat. Ennél az intézménynél a legalacsonyabb (kb. 50%-os) az állami támogatás aránya, melyhez jelentős mértékben hozzájárul, hogy a támogatást csak a tényleges gondozási napok alapján lehet igénybe venni. A tapasztalatok alapján – nyári zárva tartás nélkül – átlagosan 45 fő ellátottal számolunk, ami 80%-os kihasználtságot jelent. Jelenleg a dolgozói létszám a teljes kapacitásra biztosítva van, így az év során nyugdíjba vonuló **2 fő álláshelyének zárolására teszünk javaslatot**.

A **Madách Imre Városi Könyvtár** feladata kis mértékben csökkent: jogszabályi változások miatt a mozgókönyvtári feladatok ellátása a megyeszékhelyen lévő könyvtáraknál van finanszírozva, ami 4,8 M Ft bevétel kiesést jelent, és 1 fő létszámcsökkentést indokol. Az intézmény alapító okirata szerint ellátja a Szent-Györgyi Gimnázium és Szakközépiskola iskolai könyvtári feladatait is. Mivel 2013-tól az oktatási intézmények állami fenntartásba kerültek, az erre a tevékenységre előírt 1 fő könyvtáros létszám állami fenntartónak történő átadását javasoljuk. Az önkormányzat szűkös anyagi lehetőségei miatt, további 1 fő informatikus létszámcsökkentést terveztünk úgy, hogy szeptember 1-től az óvodáknál kötelező rendszergazdai státusz kerüljön általa betöltésre.

Az összesen **3 fős leépítést figyelembe véve** az intézmény 2013-ra tervezett kiadásainak összege **54,6 M Ft**.

A **Mikszáth Kálmán Művelődési Központ** esetében is elkerülhetetlen volt a további megszorítás: a december végén nyugdíjazott **1 fő álláshely elvonását** javasoljuk, mely a költségvetésbe beépítésre került. A közművelődési feladatra tervezett kiadások összege **58,3 M Ft-ra csökkent**, ami megköveteli a saját bevételszerző tevékenység növelését.

A **Sportintézmények** döntően ingatlan üzemeltetéssel foglalkozik, az **éves kiadása 53 M Ft**. Az általa fenntartott létesítmények hasznosítási lehetősége igen korlátozott, mivel a kötelező oktatási feladatok és az egyesületek térítésmentes használatának biztosítása a kapacitást döntően leköti. A kiadások kényszerű csökkentése, továbbá **1 fő adminisztrátori létszám leépítését javasoljuk**, melyet a GAMESZ-al egy épületben történő elhelyezés lehetővé tesz.

Az intézménynél a strand nyári üzemeltetéséhez 4 hónapra 4 fő közmunkás közvetlen alkalmazását tervezzük, melynek várható önerő többlet igénye 200 E Ft.

A **Városgondnoksági** feladatok jelentős részben közmunkások alkalmazásával kerülnek ellátásra önkormányzatunknál. Havonta **50 fő foglalkoztatását tervezzük**, mely a zöldterület gondozás és az utak, járdák karbantartásánál létszám emelkedést jelent, tekintettel arra, hogy az intézményi foglalkoztatásra a korábbinál kisebb létszámban kerül sor. A feladatokhoz szükséges kiadás közel 100 M Ft, melyből a fenntartói **finanszírozás 58,7 M Ft, 1 fő létszámcsökkentést** figyelembe véve (átcsoportosítva a Szent Erzsébet Otthonhoz). Fontos lenne az intézmény eszközparkjának fejlesztése, melyre elsősorban külső munkából származó bevétel esetén látunk lehetőséget.

Nem terveztük a költségvetésben a 3 jogcímen beadott, 100%-os finanszírozású START közfoglalkoztatási pályázatok bevételét és kiadásait, melynek nagyságrendje 40 M Ft lenne.

A **GAMESZ** által ellátott gazdasági, műszaki feladatok kiadásai a korábbiaknál részletesebben kerültek funkciók szerint megbontásra. A kimutatásból látható, hogy a feladatok mértéke ténylegesen csak a pedagógusokhoz kapcsolódó elszámolásokkal csökkent, azonban a kényszerű takarékoság miatt, a gazdasági területen ennél az intézménynél is – a feladat változáshoz kapcsolódóan eddig megvalósult 2 fő létszámcsökkenés mellett - további **3 fős létszám leépítését** irányozunk elő, melyből 1 fő évközi nyugdíjazása várható, 1 pedig üres álláshely megszüntetését jelenti.

A műszaki ellátást végzők létszámát az előző évvel azonos szinten terveztük, tekintettel a működtetési kötelezettség teljesítésére.

Az OEP finanszírozott feladatok esetében a bevétellel azonos kiadások kerültek megtervezésre, ezen kívül a családsegítő szolgálat és az orvosi rendelők rezsi kiadásai az előző évi szinten szerepelnek a költségvetésben.

A Polgármesteri Hivatal tevékenységét jelentős mértékben érintette a járások megalakulása, és a járási tankerület irányító szervének létrejötte.

A változásra készülve, az év során –nyugdíjazás, GYES, munkahelyváltás miatt - bekövetkezett létszám csökkenést nem pótoltuk új dolgozókkal, így valamennyi területen több feladatot kell ellátni a jelenlegi állománnyal.

A település méretre elismert és finanszírozott hivatali létszám 41,09 fő, mely mellett megítélésünk szerint a közös hivatal 3 önkormányzatának igazgatási, hatósági, gazdálkodási és adóztatási feladatait megoldani megfelelő színvonalon nem lehet. (tekintettel arra, hogy járási székhelyként továbbra is ellátunk körzeti feladatokat, elsősorban építéshatósági területen)

Az év során várható nyugdíjazások után, **44 fő köztisztviselő és 6 fő fizikai dolgozó** alkalmazásával számolunk. Ezen túl, itt jelentkezik a polgármester és alpolgármester létszáma és juttatása is.

A tervezett kiadások összege 274 M Ft, mivel a rezsi költségek elsődlegesen továbbra is itt jelentkeznek, melynek részleges megtérítése tovább számlázás alapján történik.

Az önkormányzati finanszírozás tervezett csökkenése az előző évi eredeti előirányzathoz képest 145 M Ft.

A városüzemeltetési terület 89 M Ft-os tervezett kiadásában az alapvető működtetési feladatokat (közvilágítás, piacfenntartás, lakásgazdálkodás, síkosság mentesítés) az előző évi szinten terveztük, nem tartalmazza azonban a javaslat pl. a nyírjesi tavak karbantartását.

Az **egyéb működési kiadások 154 M Ft-os tervezett összege** több, mint 100 M Ft-al alacsonyabb az előző évinél, melyben meghatározó, hogy normatíva elszámolásból legfeljebb 10 M Ft kötelezettségre számítunk az előző évi 75 M Ft-al szemben.

Évente 35 M Ft-os kiadás csökkenést jelent a tornaterem PPP konstrukciós finanszírozásának előző évben történt lezárása.

Szintén jelentős kiadási megtakarítást remélünk a működési hitel kamatból, hiszen az adósságrendezést követően az önkormányzatnak a jelenleginél csak lényegesen kisebb hitelkerete maradhat fenn.

Költségcsökkentést jelent a háziorvosi ellátás kapcsán fizetett bérleti díj megszűnése az új orvosi rendelő felépítésével.

Nem tudtuk betervezni a kutak megszüntetésének 20 M Ft-os költségét, ugyanakkor itt szerepel a kollégiumi étkeztetés önkormányzatnak számlázott kiadása és a kapcsolódó bevételek összege, valamint az Ipari Parkkal kapcsolatos elszámolások hatása.

A hatósági kötelezésen alapuló karbantartási feladatok (nyírjesi gát megerősítése, ivóvíz kutak megszüntetése) 40 M Ft összegű forrásának biztosítását többlet működési bevétel, vagy kiadási megtakarítás keletkezése esetén, illetve tartalékból **kiemelt fontosságúnak kell tekinteni!**

Támogatásra, pénzeszköz átadásra 112 M Ft kiadást terveztünk, melynek szinte valamennyi jogcíme alacsonyabb az előző évinél, ugyanakkor a helyi tömegközlekedés támogatása várhatóan 6 M Ft-os többletet igényel.

Az önkormányzat költségvetése összességében **62 M Ft összegű tartalékot** tartalmaz, az előző évhez hasonlóan, melyből 27 M Ft céltartalék, és a létszám leépítéssel kapcsolatos költségekre, illetve későbbiekben felmerülő kiadások (óvodai létszám előírások teljesítése, Idősek Otthona ellátotti létszám csökkenéssel kapcsolatos kockázata) kezelésére szolgál.

Fejlesztési kiadások

A 2013. évben **1.033.589 E Ft beruházási és felújítási kiadást terveztünk**, melynek részletezését az előterjesztés 11. számú melléklete tartalmazza. Ezen túl, az **egyéb fejlesztési kiadások**, támogatások, hiteltörlesztés összege **127 978 E Ft**, melyből 28 M Ft a fejlesztési célú hitel-és kamattörlesztés, 83 M Ft a VGÜ Kft részére városközpont rekonstrukcióhoz kapcsolódó önerő támogatás, 9 M Ft a Dózsa iskolánál induló műfüves pálya építés önerejének biztosítása.

A tervezett felhalmozási kiadások döntő többsége az előző évről áthúzódó, illetve a már megkezdett, folyamatban lévő fejlesztés tárgyévi ütemét jelentik:

Áthúzódó, folyamatban lévő fejlesztések tervezett kiadásai:	Adatok E Ft-ban
- Városközpont rehabilitációja	672 371
- KEOP Energetikai pályázat	273 239
- Városközpont projekt VGV önerő támogatása	83 000
- Ivóvízellátás rekonstrukciója Svájci pályázatból	30 841
- Szűgyi úti körforgalom kialakítása	3 238
- Kiss Árpád Általános Iskola kazáncsere	6 000
- Bölcsőde felújításához kapcsolódó visszafizetés	<u>1 500</u>
Áthúzódó fejlesztések összesen	<u>1 070 189</u>
További fejlesztési kiadások :	
- Dózsa műfüves pálya önerő	9 000
- Mozi eszközbeszerzés	10 000
- Új KEOP pályázat előkészítés költsége	10 000
- Panel program folytatása	5 000
- Első lakáshoz jutók támogatása	3 000
- Önkormányzati lakás felújítás	5 000
- Önkormányzati egyéb ingatlanok felújítása	15 000
- Intézményi eszközbeszerzés (vis maior)	4 000
- Temető rekonstrukció	2 000
- Városgondnokság eszköz beszerzés	<u>400</u>
További fejlesztési kiadások összesen	<u>63 400</u>

A fejlesztési hiteltörlesztés- és kamatfizetés várható összegének tervezésénél figyelembe vettük, hogy a II. félévtől az adósság átvállalás keretében minimum 40%-os törlesztési kötelezettség nem terheli az önkormányzat költségvetését.

A Városközpont rehabilitáció projekt megvalósításában az önkormányzat 100%-os tulajdonában lévő Városüzemeltetési Kft partnerként bevonásra került. Az általa elvégzendő beruházási feladatokhoz a megkötött szerződések szerint 83 M Ft önrész szükséges. A cég ekkora saját forrással nem rendelkezik, ezért a beruházást – a jelenlegi vállalkozói hitelezés mellett - csak tulajdonosi fejlesztési támogatással tudja megvalósítani. Az elkészült beruházás hasznosításából származó bevételből a támogatás egy részének későbbi visszatérülése várható.

Az Államháztartási törvény előírásainak megfelelően, a 12. számú mellékletben bemutatásra kerültek az Európai Unió támogatással megvalósuló egyes beruházások teljes megvalósítása érdekében szükséges kiadások, valamint annak forrásösszetétele is.

A költségvetési javaslat 15-17. mellékleteiben 353/2011 (XII.30) kormányrendelet szerint kimutatásra került a saját bevételek és az adósságot keletkeztető kötelezettségek költségvetési évet követő 3 évre várható összege is.

A nagy összegű beruházások lebonyolítása, az építési engedélyköteles beruházási részek teljes számlái fordított ÁFA összegének időleges megelőlegezése a végleges forrásokon túl, további likvid hitel igénybevételét is szükségessé teszi, melyet a folyószámla hitelszerződés módosításakor szem előtt kell tartani.

III. Finanszírozási műveletek, költségvetési egyensúly

A költségvetési törvény rendelkezik az **5000 fő feletti lakosságszámú települések adósság konszolidációjával** kapcsolatos eljárásról, mely szerint, ezeknél az önkormányzatoknál az adósság állama által történő átvállalása részleges.

Az átvállalás mértéke elsődlegesen az iparüzési adóerő képesség alapján került meghatározásra, ami önkormányzatunknál 40%, ugyanakkor az átvett egészségügyi feladathoz kapcsolódó adósság állományt az állam 100%-ban átvállalja. A törvényi előírás szerint ettől a mértéktől – különösen indokolt esetben el lehet térni, melyről **február 28-ig megállapodást kell kötni.**

A törvényi eljárásrend szerint, a fennálló folyószámlahitelt működési hitellé kell átalakítani, melynek törlesztő részletével a költségvetésben is számolni kell.

Balassagyarmat Város Önkormányzata 2012. december 31.-ei folyószámlahitele 645 M Ft volt, melyből az egészségüghöz kapcsolódott 150 M Ft. **A jelenleg ismert, 40%-os átvállalással számolva, mintegy 300 M Ft működési hitellel kell kalkulálni, melynek törlesztése - 6 éves futamidőre elosztva - évi 50 M Ft összegben került megtervezésre.**

A végleges átvállalási mérték ismeretének hiányában a számlavezető bankkal még nem folytattunk egyeztetést a folyószámla hitellel kapcsolatban.

Az Möt. 2013. évben hatályba lépő rendelkezése szerint, a helyi önkormányzatok költségvetésében **működési hiány nem tervezhető.**

A költségvetés összeállítása során az önkormányzat mindent megtett a kiadások csökkentése és a bevételek növelése érdekében. Az Önkormányzati Hivatalon kívüli intézményeknél 15,5 fő létszám csökkentést tervez, a további elvonás azonban már a működőképességet veszélyeztetné, és ellehetetlenítené az Európai Unió támogatással folyamatban lévő fejlesztések befejezését.

Az intézmények fenntartására, az gyermek étkeztetési és a működtetési kötelezettség teljesítésére, valamint az újonnan keletkezett, adósságszolgálati kiadások (működési hiteltörlesztés) teljesítésére

az önkormányzat csak úgy képes, ha **központi költségvetés forrásból további 153 M Ft-os támogatás kerül biztosításra.**

Az önkormányzati működést segítő kiegészítő támogatás az állami támogatások között betervezésre került.

A likviditás fenntartásához **az önkormányzatnak feltétlenül szüksége lesz** – a jelenleginél lényegesen kisebb nagyságrendű - **éven belüli hitelre**, amely az adóbevételek ciklikusságát kiegyenlíti, és a nem egyenletesen jelentkező kiadások (energia kiadások, ételmezési költségek) időleges finanszírozását biztosítja.

Az éven belüli hitel felvételt és visszafizetést a költségvetésben tervezni nem kell.

Az önkormányzat 2013. évi fejlesztési hiánya 183 M Ft, melynek finanszírozására **173 M Ft (a városközpont rekonstrukcióhoz) a korábbi MFB hitelkeretből még rendelkezésre áll.**

A fennmaradó fejlesztési hitel összege nem kormányzati engedélyköteles, az önkormányzati ingatlan felújításra tervezett kiadási előirányzatok felhasználása pedig csak különösen indokolt esetben eredményezhet hitelfelvételt.

Az önkormányzat hitel állományát bemutató 17. sz. melléklet adatai szerint, a Városközpont rehabilitációs beruházás több éve elhúzódó indítása miatt, a 300 M Ft-os összegű hitel törlesztési időszaka jelentősen csökkent. A pénzügyi részére már jeleztük, hogy a hitelkeret teljes igénybevételét követően várhatóan sor kerül a futamidő – az eredeti hitelkérelemben szereplő időszakra történő – meghosszabbítására, melyhez a Stabilitási törvény által előírt kormány engedély szükséges.

Az Aht. Előírásainak megfelelően, a gördülő tervezés keretében bemutatásra kerültek a tárgyévét követő két év tervezett adatai is.

IV. Közvetett támogatások

A **közvetett támogatások jogcímei** az alábbiak lehetnek:

- **méltányossági eljárás** miatti törlések, {Art. 133-134.§}
- **elévülés miatti** törlések, {Art. 164.§}
- **kis összegű** törlések {Art. 2. sz. mell./II.}
- **önkormányzati rendeletben biztosított** adómentesség, adókedvezmény

Méltányosság címén törölt összegek:

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 133. §-a alapján **fizetési könnyítés** engedélyezhető.

Az Art. 134. §-a alapján az adóhatóság a magánszemély kérelme alapján az **öt terhelő adótartozást, valamint bírság –vagy pótléktartozást mérsékelheti, vagy elengedheti.**

A törvényi előírások figyelembe vételével a 2012. évben 2 magánszemély adózó bírságtartozását (340.000.-Ft) engedte el az önkormányzati adóhatóság.

A törvényi feltételek fennállásának vizsgálata mellett 2012. évben méltányosság címén 1 esetben engedélyezett az adóhatóság késedelmi pótlékkal terhelt **fizetési halasztást** 673.000.-Ft összegben éven belüli megtérüléssel, 2 adózónak pedig 636.400.-Ft összegre éven túli megtérüléssel.

Részletfizetést 1 adózónak engedélyezett iparüzési adóra vonatkozóan az önkormányzati adóhatóság vezetője 140.000 Ft összegben éven belüli megtérüléssel, illetve a fentiekben taglalt csődegyezség szerint 1 adózónak biztosított 66 havi részletfizetést 6.624 Ft éven belüli és 66.230.-Ft éven túli megtérüléssel iparüzési adó és késedelmi pótlék esetében.

Elévülés miatti törlések:

Az adótartozás végrehajtásához, a költségvetési támogatás kiutalásához való jog alapesetben az esedékesség naptári évének az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el.

A Szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény alapján kiszabott és adók módjára történő behajtásra átadott helyszíni pénzbírságok elévülési ideje a fentiekől eltérően 2 év.

Mindezeket figyelembe véve **2012. évben *elévülés címén 3.801.350.-Ft adó- és késedelmi pótléktartozást töröltünk és 689.933.-Ft túlfizetést írtunk elő.***

Az adók módjára behajtandó tartozások összegéből elévülés címén 787.435.-Ft törlésére és 22.763.-Ft előírására került sor.

Kis összegű tartozások miatti törlések:

Az Art. 2. számú mellékletének II. pontja alapján az önkormányzati adóhatóság által nyilvántartott 100 Ft-ot el nem érő adótartozást nem kell az adózónak megfizetnie, és az önkormányzati adóhatóság a 100 forintot el nem érő adó-visszatérítést nem utalja ki, és nem tartja nyilván. Az így törölt tételekről az adóhatóság külön nyilvántartást vezet.

2012. évben ezen a címen 1548 adózót érintve 34.502.-Ft 100 Ft alatti összegű pótléktartozást töröltünk és 526 adózónak írtunk elő 100 Ft alatti túlfizetést 15.754.-Ft összegben.

A helyi adórendeletekben biztosított adómentességek, illetve kedvezmények:

A magánszemélyek kommunális adójáról szóló 42/2011.(XII.23.) önkormányzati rendelet alapján:

- a) **A komfort nélküli lakások továbbra is teljes adómentességben** részesülnek a rendelet szerint. Ennek megfelelően 2011. évben 125 adózót 483 eFt összegben illetett meg adómentességet, 2012. évben már csak 98 adózó vehette igénybe 347 eFt összegben. A 2013-es évre a 2012. évi szinten került tervezésre ez a támogatási összeg.
- b) **Adómentességben részesül 1 lakás és 1 garázs után az az egyedül élő nyugdíjas, aki a 65. életévét** előző év december 31-ig betöltötte és a nyugdíján kívül más jövedelemmel nem rendelkezik, feltéve, ha a nyugdíja nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 250 %-át. Mindezek alapján 2011. évben 29 adózót érintett ez az adómentesség 157 eFt összegben, 2012. évben pedig 15 adózó részesülhetett 85 eFt összegű adómentességben. A 2013. évre a 2012. évvel megegyező mértékben került tervezésre ez a közvetett támogatási forma.
- c) **A Kóvár területén lévő adótárgyakat 50 %-os adókedvezmény** illeti meg. Ennek megfelelően 2011. évben 33 adózó részesült 102 eFt, 2012. évben pedig 37 adózót 107 eFt összegben adókedvezményben. 2013. évre a 2012. évi szinten került megállapításra a kedvezmény összege.
- d) **50 %-os adókedvezmény illeti meg egy gépjárműtároló után** a súlyos mozgáskorlátozott személyt, amennyiben ezen a címen az adóhatóságtól gépjárműadó mentességet kapott. Ennek megfelelően 2011. évben 188 adózó részesült 558 eFt mentességben, 2012. évben pedig 178 adózó 527 eFt kedvezményben. 2013. január 1-től jelentősen csökken a gépjárműadóban a mozgáskorlátozott mentességben részesülők száma, így a 2013. évre 2012. évi összeg 25 %-a került tervezésre közvetett támogatásként.
- e) **1 adótárgy után adómentességben részesülhet az I. és II. rokkantsági csoportba tartozó adóalany.** Több adótárgy esetén az adóalanyt elsődlegesen a lakás után illeti meg az adómentesség. Ezt az adómentességi formát 2011. évben 30 adózó vette igénybe 146 eFt összegben, 2012. évben pedig 28 adózó 134 eFt összegben. 2013. január 1-től az ezen adómentességben részesülők köre módosításra került, de az előzetes felmérések alapján az érintett adózói kör jelentősen nem változik, így 2013. évre a 2012. évi szinten került tervezésre a támogatás összege.

A helyi iparűzési adóról szóló 42/2010.(XII.27.) számú önkormányzati rendelet alapján:

- **Mentes a helyi iparüzési adófizetési kötelezettség alól** az a vállalkozás, amelynek az adóévben elért **vállalkozási szintű adóalapja nem haladja meg az 500.000 Ft-ot.**
A helyi iparüzési adó esetében jelenleg ez az egyetlen adómentességi formula működik. A 2011. évben 390 adózót érintett 1.750 eFt összegben, 2012-ben pedig 409 adózót 1.834 eFt összegben. A 2013. évre a 2012. évvel azonos mértékben került megtervezésre a várható támogatás összege.

A talajterhelési díjra vonatkozó eljárási szabályokról szóló 35/2004. (XII. 17.) számú önkormányzati rendelet alapján rászorultsági alapon 50 %-s talajterhelési díjkedvezmény adható

Balassagyarmat Város Önkormányzata 2007. 07. 01-től elfogadta a települési folyékony hulladék kezelésének kötelező közszolgáltatásáról szóló 16/2007. (IV. 28) számú rendeletet, mely alapján mindazoknak, akik nincsenek rákötve a csatornahálózatra, vagy nincs kiépítve a csatornahálózat az ingatlan előtt, azok az elfogyasztott vízmennyiség alapján hulladékkezelési közszolgáltatási díjat kötelesek fizetni, mely levonható a talajterhelési díj alapjából, így a talajterhelési díj alapja „0” lesz. A fenti rendelet alapján 2013. évre fizetési kedvezmény nem prognosztizálható.

A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény alapján biztosított adómentesség:

A gépjárműadóban érintett járművek központilag egységes szabályok alapján kerülnek adóztatásra. A képviselőtestületnek az adóztatást befolyásoló hatása nincs, kizárólag az adóhatósági feladatok tartoznak az önkormányzati adóhatóság hatáskörébe.

Mindezeket figyelembe véve Balassagyarmat illetékességi területén a Gjt. 5. §-a alapján biztosított gépjárműadó mentességek közül az alábbiak igénybevételére került sor:

Mentes a gépjárműadó alól:

a) a költségvetési szerv;

Ezen a jogcímen a költségvetési szervek 2011. évben 60 gépjármű után vettek igénybe 2.153 eFt összegű, 2012. évben pedig 58 gépjármű után 1.327 eFt összegű adómentességet.

A 2013. évre a 2012. évi adómentesség összegével megegyező közvetett támogatás került tervezésre.

b) a társadalmi szervezet, az alapítvány a tulajdonában lévő gépjármű után, feltéve, ha a tárgyévvel megelőző évben társasági adófizetési kötelezettsége nem keletkezett;

A 2011. évben a fenti társadalmi szervezetek 16 gépjármű után 229 eFt összegű, 2012. évben pedig 11 gépjármű után 296 eFt összegű adómentességben részesültek. A 2013. évre ugyanezen a szinten került tervezésre az adómentesség összege.

c) tűzoltó szerkocsi;

Első alkalommal 2012. évben 6 gépjármű után került megállapításra adómentesség 935 eFt összegben, és 2013. évre is a 2012. évi szinten került tervezésre a támogatás összege.

d) az egyház tulajdonában lévő gépjármű;

Ezen a jogcímen csak 2011. évben vettek igénybe adómentességet 30 eFt összegben, 2012. évben pedig 3 gépjármű után 42 eFt összegben, így a 2013. évre vonatkozóan ugyanilyen nagyságrendű közvetett támogatás került tervezésre.

e) a súlyos mozgáskorlátozott személy 13.000 Ft erejéig járó adómentessége;

2011. évben 470 adózó részesült 5.114 eFt adómentességben, 2012. évben pedig 450 adózó 4.892 eFt összegben.

A 2012. évi jogszabály módosítások következtében 2013. év január 1. napjától gépjárműadómentességben/adókedvezményben csak az részesülhet, aki a súlyos mozgáskorlátozottságát a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal vagy a Magyar Államkincstár igazolja. Ez a kedvezményezettnek számának csökkenését vonja maga után.

Mindezek alapján az e jogcímen nyújtott közvetett támogatást a 2012. évi támogatás 20 %-ában kerül megtervezésre.

Tisztelt Képviselő-testület!

Balassagyarmat Város önkormányzata 2013. évi költségvetési javaslatából megállapítható, hogy a továbbra is fennálló finanszírozási gondok ellenére, jelentősen javult az önkormányzat tervezett működési finanszírozási helyzete: hiszen a tavalyi 6.630 millió Ft-os működési kiadás OEP finanszírozással csökkentett összegéhez, vagyis 3.130 millió Ft-hoz 358 millió forintos 11,4 %-os hiány társult, amely idén 6,8%-ra csökkent (2.205 mFt kiadáshoz 152 mFt hiány társul – a Rendelet 3/4. melléklete). Ez egyúttal jelentős nominális csökkenéssel is járt.

Ugyanakkor hangsúlyozandó, hogy a működéshez kapcsolódó – térségi ellátást is szolgáló – feladatokat, valamint a felhalmozott működési hitel törlesztését továbbra is csak kiegészítő támogatással leszünk képesek biztosítani, s az év közben meginduló beruházásaink miatt fokozott likviditási problémákat kell majd leküzdenünk, ezért a korábbi évekből megszokott, szigorú és takarékos gazdálkodást továbbra is folytatnunk kell!

Tájékoztatom a tisztelt Képviselő-testületet, hogy a rendelettervezet elfogadásáról az SZMSZ 31.§ 5/a. pontja alapján a Képviselő-testület minősített többséggel dönt.

Balassagyarmat, 2013. február 15.

Medvác Lajos
polgármester